

Bruksela, dnia 19.3.2015 r.
C(2015) 2008 final

OPINIA KOMISJI

z dnia 19.3.2015 r.

**na podstawie art. 3 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 715/2009 i art. 10 ust. 6 oraz art. 11
ust. 6
dyrektywy 2009/73/WE - Polska - certyfikacja Gaz-System jako operatora odcinka
gazociągu Jamał-Europa**

OPINIA KOMISJI

z dnia 19.3.2015 r.

**na podstawie art. 3 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 715/2009 i art. 10 ust. 6 oraz art. 11
ust. 6
dyrektywy 2009/73/WE - Polska - certyfikacja Gaz-System jako operatora odcinka
gazociągu Jamał-Europa**

I. PROCEDURA

Dnia 23 stycznia 2015 r. Komisja otrzymała od polskiego organu regulacyjnego ds. energii, tj. Urzędu Regulacji Energetyki (zwanego dalej „URE”), zgłoszenie dotyczące projektu decyzji w sprawie certyfikacji Gaz-System S.A. (zwanego dalej „Gaz-System”) jako niezależnego operatora systemu (zwanego dalej „NOS”) w odniesieniu do polskiego odcinka gazociągu Jamał-Europa (zwanego dalej „gazociągiem jamalskim”), którego właścicielem jest EuRoPol Gaz S.A. (zwany dalej „Europolgaz”).

W dniu 9 lipca 2014 r. Komisja otrzymała wcześniejszy projekt decyzji URE dotyczącej tego OSP. W dniu 9 września 2014 r. Komisja przyjęła opinię w sprawie projektu decyzji, wskazując, że oczekuje od URE przeprowadzenia dodatkowej analizy oraz ponownego zgłoszenia projektu decyzji.

Na podstawie art. 10 i 11 dyrektywy 2009/73/WE¹ (zwanej dalej „dyrektywą w sprawie gazu”) oraz art. 3 rozporządzenia (WE) nr 715/2009² (zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie gazu”) Komisja ma obowiązek zbadania zgłoszonego projektu decyzji i przekazania opinii właściwemu krajowemu organowi regulacyjnemu.

II. OPIS ZGŁOSZONEGO PROJEKTU DECYZJI

Gaz-System został wyznaczony jako niezależny operator systemu (zwany dalej „NOS”) w odniesieniu do całego wysokociśnieniowego systemu przesyłowego gazu w Polsce, z wyjątkiem gazociągu jamalskiego. W dniu 28 lipca 2014 r. Komisja przyjęła opinię w sprawie projektu decyzji URE w sprawie certyfikacji Gaz-System jako OSP polskiej sieci przesyłowej. Niniejsza procedura certyfikacji dotyczy jedynie wyznaczenia Gaz-System jako NOS w odniesieniu do polskiego odcinka gazociągu jamalskiego, a zatem stanowi odrębną procedurę w stosunku do certyfikacji Gaz-System jako wydzielonego pod względem własności OSP w sieci przesyłowej gazu będącej własnością Gaz-System.

Właścicielem gazociągu jamalskiego jest Europolgaz, który stanowi joint venture PGNiG (polskiego zasiedziałego operatora na rynku gazu), Gazpromu (każdy z tych podmiotów

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylająca dyrektywę 2003/55/WE, Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 94.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 36).

posiada 48 % udziałów) oraz polskiej spółki Gas-Trading S.A.³, która posiada pozostałe 4 % udziałów.

Gazociąg jamalski ma długość ponad 2,000 km i łączy, przez terytorium Białorusi, Rosję z Unią Europejską. Polski odcinek gazociągu jamalskiego przebiega przez terytorium Polski ze wschodu na zachód, od granicy polsko-białoruskiej w rejonie miejscowości Kondratki do granicy polsko-niemieckiej w rejonie miejscowości Mallnow. Gazociąg jamalski jest połączony z polską siecią gazową w dwóch punktach fizycznych: we Włocławku i Lwówku. Fizyczne zdolności przesyłowe tego gazociągu wynoszą 33 mld metrów sześciennych rocznie i jest on wykorzystywany przede wszystkim do przesyłu gazu do zachodnich części Europy (głównie do Niemiec), a w mniejszym zakresie również do zaopatrywania w gaz Polski. Planowanie gazociągu jamalskiego rozpoczęto w 1992 r. Polski odcinek został ukończony we wrześniu 1999 r., a obecne roczne zdolności przesyłowe gazociąg osiągnął w 2005 r., po zakończeniu budowy wszystkich tłoczni gazu.

Podstawę budowy gazociągu jamalskiego i zarządzania nim stanowi umowa międzyrządowa podpisana przez Polskę i Rosję w 1993 r., której uzupełnienie stanowią dodatkowe protokoły z 1995 i 2003 r.; umowa międzyrządowa i protokoły zostały następnie zmienione w październiku 2010 r. Zmiana ta miała na celu dostosowanie umowy międzyrządowej do obowiązującego prawa Unii Europejskiej, z zachowaniem wcześniej istniejących zastrzeżeń dotyczących zdolności przesyłowych (tj. dwóch umów przesyłowych zawartych przed dniem 3 września 2009 r., z których umowa o dłuższym okresie obowiązywania obowiązuje do dnia 31 grudnia 2022 r.)⁴.

W dniu 25 października 2010 r. Europolgaz i Gaz-System zawarły umowę o powierzeniu obowiązków⁵, w której określiły podział zadań pomiędzy Gaz-System i Europolgaz. W listopadzie 2010 r. Prezes URE wyznaczył Gaz-System na OSP w odniesieniu do polskiego odcinka gazociągu jamalskiego. Decyzja URE zawierała, obok innych przepisów, ogólne wymogi dotyczące zasad dostępu stron trzecich, przepisy dotyczące przejrzystości oraz wymogi dotyczące bezpieczeństwa sieci, które powinien spełniać operator.

We wrześniu 2013 r. weszła w życie zmiana polskiej ustawy – Prawo energetyczne (zwana dalej „nowelizacją”), która wdrożyła główne przepisy trzeciego pakietu energetycznego. Na jej podstawie Gaz-System wystąpił o certyfikację jako NOS w odniesieniu do gazociągu jamalskiego.

W projekcie decyzji z dnia 9 lipca 2014 r. URE przeprowadził analizę mającą na celu stwierdzenie, czy rozwiązania przyjęte w zakresie eksploatacji polskiego odcinka gazociągu

³ Struktura jej akcjonariatu jest następująca: PGNiG S.A. – 43,41 % udziałów; Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego Bartimpex S.A. – 36,17 % udziałów; OOO Gazprom Export – 15,88 % udziałów; Węglkokoks S.A. – 2,27 % udziałów; oraz Wintershall Erdgas Handelshaus GmbH – 2,27 % udziałów.

⁴ Dotyczy to dwóch umów historycznych: (i) zawartej na okres 25 lat umowy przesyłowej podpisanej przez Europolgaz z Gazpromem w 1995 r. (obowiązującej do 2020 r.), mającej na celu zabezpieczenie dostaw przez Polskę do Niemiec; oraz (ii) umowy zawartej przez PGNiG z Europolgaz, która została przedłużona w 2004 r. i obowiązuje do końca 2022 r. Należy wspomnieć, że w myśl przepisów znówelizowanej polskiej ustawy – Prawo energetyczne – Europolgaz nie ma prawa do przedłużenia okresu obowiązywania tych umów ani do zastąpienia ich nowymi umowami przesyłowymi wykorzystującymi takie same warunki ramowe jak warunki określone w umowie międzyrządowej z 2010 r.

⁵ Umowa w sprawie powierzenia obowiązków operatora polskiego odcinka systemu przesyłowego gazociągu Jamał-Europa Zachodnia.

jamalskiego są zgodne z zasadami rozdziału obowiązującymi w ramach modelu NOS. URE dokonał również częściowej oceny kwestii, czy EuroPolgaz jest kontrolowany przez osobę lub osoby z państwa trzeciego lub państw trzecich, oraz kwestii, czy w ramach procedury certyfikacji należy dokonać oceny pod kątem bezpieczeństwa dostaw energii w rozumieniu art. 11 ust. 3 lit. b) dyrektywy w sprawie gazu. W projekcie decyzji z dnia 9 lipca 2014 r. URE stwierdził, że Gaz-System spełnia wymogi dotyczące NOS i że EuroPolgaz nie jest kontrolowany przez osobę lub osoby z państwa trzeciego lub państw trzecich. W związku z tym URE doszedł do wstępnego wniosku, że można udzielić certyfikacji. Na tej podstawie w dniu 9 lipca 2014 r. URE przedłożył Komisji wstępną decyzję z prośbą o wydanie opinii. W odpowiedzi na prośbę Komisji o dostarczenie informacji URE przekazał dodatkowe informacje w dniach 7 i 11 sierpnia 2014 r.

W dniu 9 września 2014 r. Komisja przyjęła opinię odnośnie do projektu decyzji URE. Komisja wyraziła poważne obawy dotyczące wdrożenia i stosowania modelu NOS, w szczególności w odniesieniu do wpływu EuroPolgaz jako właściciela systemu na zadania, które zgodnie z modelem NOS stanowią wyłączną kompetencję NOS, tj. Gaz-System. Komisja stwierdziła ponadto, że URE nie przeprowadził kompleksowej oceny na podstawie art. 11, która jest niezbędna w obecnej sprawie ze względu na kontrolę podmiotu z państwa trzeciego nad właścicielem systemu. Komisja zwróciła się o ponowne zgłoszenie projektu decyzji obejmującego taką kompleksową ocenę i w jak największym stopniu uwzględniającego jej uwagi. W dniu 23 stycznia 2015 r. URE ponownie zgłosił projekt decyzji

III. UWAGI

Na podstawie otrzymanego zgłoszenia i dodatkowych informacji przekazanych przez URE Komisja przedstawia poniższe uwagi dotyczące nowego projektu decyzji.

1. Eksploatacja tłoczni gazu i stacji pomiarowych

W opinii z dnia 9 września 2014 r. Komisja uznała, że URE powinien uzależnić certyfikację Gaz-System od przeniesienia przez EuroPolgaz na Gaz-System, w ciągu 24 miesięcy od daty certyfikacji, bieżącej eksploatacji wszystkich tłoczni gazu i stacji pomiarowych w Polsce. Przeniesienie to powinno obejmować przeniesienie personelu oraz systemów informatycznych związanych z tą działalnością.

W obecnym projekcie decyzji URE stwierdza, że nie jest w stanie podjąć działań w odpowiedzi na uwagę Komisji ze względu na jej „złożoność”. W tej kwestii URE nie dokonuje oceny ani nie przedstawia żadnych wniosków oraz wskazuje, że zamierza to uczynić w ostatecznej decyzji w sprawie certyfikacji.

Komisja pragnie przypomnieć URE, iż ma on obowiązek w największym zakresie uwzględnić opinię Komisji, a biorąc pod uwagę brak odpowiedniej oceny, iż nie uczynił tego w wystarczającym stopniu. Komisja przypomina, że powyższa uwaga dotyczy jednego z kluczowych przepisów modelu OSP, a mianowicie faktu, że to nie zintegrowany pionowo właściciel systemu, lecz niezależny operator systemu wykonuje zadania OSP. Eksploatacja tłoczni gazu i stacji pomiarowych stanowi podstawowe zadanie OSP. Komisja przyjmuje do wiadomości wyjaśnienia przedstawione przez URE w piśmie z dnia 23 stycznia 2015 r., wskazujące na trudności w tej kwestii i uznaje, że przeniesienie bieżącej eksploatacji tłoczni gazu i stacji pomiarowych, w tym przeniesienie personelu i licencji dla systemów informatycznych, może być skomplikowane, niemniej jednak właśnie z tego względu zaproponowała okres przejściowy wynoszący 24 miesiące. Komisja wyraża ubolewanie z powodu braku postępów w tej kwestii w projekcie decyzji. Komisja podkreśla, że Gaz-

System nie może być certyfikowany jako NOS dla gazociągu jamalskiego bez przeniesienia z Europolgaz na Gaz-System, w ciągu maksymalnie 24 miesięcy od daty certyfikacji, bieżącej eksploatacji tłoczni gazu i stacji pomiarowych, w tym przeniesienia personelu i systemów informatycznych. Komisja przypomina, że decyzja URE, która nie jest zgodna z tym warunkiem, nie będzie zgodna z zasadami rozdziału obowiązującymi w ramach dyrektywy w sprawie gazu.

2. Planowanie sieci oraz inwestycje

W opinii z dnia 9 września 2014 r. Komisja zwróciła uwagę, że Europolgaz jest zobowiązany do opracowania planu rozwoju sieci (dodatkowego w stosunku do planu Gaz-System), co wydaje się stać w sprzeczności z art. 14 ust. 4 dyrektywy w sprawie gazu, który stanowi, że NOS jest zobowiązany do rozwoju systemu przesyłowego i zagwarantowania, za pomocą planowania inwestycji, długoterminowej zdolności systemu do zaspokojenia uzasadnionego zapotrzebowania. Wydaje się, że taki wymóg wynika z art. 16 ust. 1 polskiej ustawy – Prawo Energetyczne w związku z art. 22 i 23 ustawy zmieniającej. Komisja zwróciła uwagę, że sam fakt, iż Europolgaz jest zobowiązany do opracowania planu rozwoju sieci oraz że [BUSINESS SECRET], wydaje się stać w sprzeczności z art. 14 ust. 4 dyrektywy w sprawie gazu. Komisja wezwała ponadto URE do pełnego wypełnienia przepisów art. 14 ust. 4 dyrektywy w sprawie gazu i określenia, że żaden plan rozwoju sieci przedstawiony przez Europolgaz nie będzie wiązał ani ograniczał w żaden sposób Gaz-System w zakresie stworzenia dziesięcioletniego planu rozwoju sieci na podstawie art. 14 ust. 2 lit. c) dyrektywy w sprawie gazu. W swojej opinii Komisja zwróciła również uwagę, że URE powinien określić, iż Gaz-System jest jedynym podmiotem odpowiedzialnym za planowanie, budowę i zlecenie budowy nowej infrastruktury, w tym za ewentualną rozbudowę gazociągu jamalskiego.

[BUSINESS SECRET] URE twierdzi ponadto, że oba plany są ostatecznie przekazywane URE, który ocenia, czy są one zgodne z dziesięcioletnim planem rozwoju sieci Europejskiej Sieci Operatorów Systemów Przesyłowych Gazu i czy plany te są spójne. URE stwierdza zatem, że plan Europolgaz „powinien być” zgodny z dziesięcioletnim planem rozwoju sieci oraz że słusznie stwierdzono, iż Gaz-System jest odpowiedzialny za planowanie, budowę i zlecenie budowy nowej infrastruktury, w tym za ewentualną rozbudowę gazociągu jamalskiego.

Komisja jest zdania, że właściwym kryterium, które URE powinien rozpatrzyć, nie jest kwestia spójności planów, ale kwestia zgodności tej sytuacji z przepisami art. 14 ust. 4 dyrektywy w sprawie gazu. Komisja przypomina URE, że ma to miejsce wyłącznie, jeżeli operator systemu jest w pełni i wyłącznie odpowiedzialny za opracowanie planu inwestycyjnego dla sieci oraz, gdy właściciel systemu nie zachowuje żadnych uprawnień do blokowania inwestycji. Komisja stoi zatem na stanowisku, że URE powinien zapewnić, aby właściciel systemu nie miał żadnych uprawnień dotyczących inwestycji, które wykraczają poza jego obowiązki określone w art. 14 ust. 5 dyrektywy w sprawie gazu oraz aby Gaz-System mógł prawnie i praktycznie podejmować niezależne decyzje w sprawie inwestycji w zakresie gazociągu jamalskiego. URE nie powinien przystąpić do certyfikacji Gaz-System jako NOS w odniesieniu do gazociągu jamalskiego, jeżeli powyższe wymogi nie zostały spełnione.

Komisja podkreśla, że decyzja URE, która nie jest zgodna z powyższymi wymogami, nie będzie zgodna z zasadami rozdziału obowiązującymi w ramach dyrektywy w sprawie gazu. Oprócz tego Komisja zastrzega sobie prawo dalszego zbadania zgodności art. 16 ust. 1 polskiej ustawy – Prawo energetyczne w ramach trwającej oceny zgodności polskiej ustawy Prawo Energetyczne z prawem Unii Europejskiej.

3. Wyznaczanie zdolności przesyłowych

W opinii z dnia 9 września 2014 r. Komisja podkreśliła, że URE musi sprecyzować i zagwarantować, że Gaz-System a nie Europolgaz jest odpowiedzialny za wyznaczanie dostępnych zdolności przesyłowych na polskim odcinku gazociągu jamalskiego. [BUSINESS SECRET].

Komisja zauważa, że ocena URE w niedawno zgłoszonym projekcie decyzji pozostaje bardzo ograniczona w tym zakresie i nie została poszerzona o ocenę praktycznych kwestii dotyczących wyznaczania zdolności przesyłowych. W związku z tym Komisja jest zdania, że URE w niewystarczającym stopniu uwzględnił uwagi Komisji i nie doprowadził do usunięcia zastrzeżeń Komisji co do tej kwestii. [BUSINESS SECRET] ani też, w jaki sposób wpływa to na swobodę Gaz-System w zakresie wyznaczania zdolności przesyłowych. Komisja podkreśla znaczenie pełnej swobody operatora systemu w zakresie wyznaczania zdolności przesyłowych w celu zapewnienia udostępnienia na rynku maksymalnej zdolności przesyłowej. W związku z tym Komisja zwraca się do URE o dostarczenie niezbitych dowodów oraz jasne określenie, że Gaz-System ma pełną swobodę przy wyznaczaniu i ustalaniu zdolności przesyłowych. Komisja przypomina, że decyzja URE, która nie jest zgodna z tym warunkiem, nie będzie zgodna z zasadami rozdziału obowiązującymi w ramach dyrektywy w sprawie gazu.

4. Dostęp do informacji poufnych

W opinii z dnia 9 września 2014 r. Komisja wyraziła zaniepokojenie różnicą w dostępie do (poufnych) informacji, która wydaje się istnieć między innymi podmiotami przesyłającymi gaz a Europolgaz, nie tylko w związku z w faktami przedstawionymi w pkt 1 powyżej dotyczącymi eksploatacji tłoczni gazu i stacji pomiarowych oraz systemu informatycznego, ale również w świetle uzgodnionych praktyk w zakresie wymiany informacji między Gaz-System i Europolgaz. Komisja podkreśliła, że jedyne dane, które Gaz-System powinien mieć prawo udostępniać Europolgaz, to dane niezbędne Europolgaz do wystawiania faktur podmiotom przesyłającym gaz na podstawie umów historycznych (np. dane nominalne dotyczące tych podmiotów) lub informacje niezbędne Europolgaz w związku z dochodzeniem swoich praw własnościowych (np. informacje potwierdzające, że Gaz-System wypełnia swoje obowiązki w zakresie utrzymania).

W obecnym projekcie decyzji URE podejmuje tę kwestię i odnosi się do korespondencji z Gaz-System, z której wynika, że mechanizmy wymiany informacji z Europolgaz zostały już zmienione oraz ograniczone do informacji niezbędnych do rozliczeń związanych wyłącznie z umowami historycznymi. Jeśli dane te dotyczą nie tylko umów historycznych, to są udostępniane w sposób skonsolidowany. URE ustanowił ponadto system monitorowania, dzięki któremu otrzymuje i nadzoruje wspólne dane.

Komisja popiera podejście przyjęte przez URE. Niemniej jednak Komisja zwraca się do URE z prośbą o weryfikację w ostatecznej decyzji, że każda informacja, która jest nadal przekazywana Europolgaz w sposób skonsolidowany, a która dotyczy umów innych niż umowy historyczne, jest niezbędna wyłącznie do celów rozliczeń.

5. Zastosowanie art. 11 – certyfikacja w odniesieniu do państw trzecich

W opinii z dnia 9 września 2014 r. Komisja uznała, że kompleksowa ocena na podstawie art. 11 nie została przeprowadzona przez URE i że URE powinien ją przeprowadzić przed udzieleniem certyfikacji. Art. 11 dyrektywy w sprawie gazu stanowi, że w przypadku gdy o certyfikację zwraca się właściciel systemu przesyłowego lub operator systemu przesyłowego, który jest kontrolowany przez osobę lub osoby z państwa trzeciego lub z państw trzecich, organ regulacyjny odmawia certyfikacji, jeżeli nie wykazano, że dany podmiot spełnia mające

zastosowanie wymogi dotyczące rozdziału (art. 11 ust. 3 lit. a)) oraz że udzielenie certyfikacji nie stworzy zagrożenia dla bezpieczeństwa dostaw energii w danym państwie członkowskim i w UE (art. 11 ust. 3 lit. b)).

W obecnym projekcie decyzji URE dokonał oceny efektów wspólnej kontroli nad Europolgaz ze strony Gazprom i PGNiG, stwierdzając, że nie skutkuje ona kontrolą nad siecią. Głównym argumentem URE jest fakt, że stosowany jest model NOS, co nie tylko zapewnia niezależną eksploatację przez Gaz-System, ale jest również korzystne dla bezpieczeństwa dostaw, ponieważ umożliwia podłączenie źródeł alternatywnych do gazociągu jamalskiego i integrację z większą siecią polską i europejską.

Argument ten został powtórzony w omówieniu wszystkich pozostałych elementów art. 11. W odniesieniu do obowiązujących umów międzynarodowych URE odnosi się do umowy międzyrządowej między Polską a Rosją, podkreślając ponownie, że praktyki NOS zapewniają funkcjonowanie gazociągu zgodnie z przepisami unijnymi.

W odniesieniu do skutków dla bezpieczeństwa dostaw energii do Polski i UE sytuacji, w której podmiot z państwa trzeciego kontroluje właściciela systemu, URE podnosi argumenty, że znaczenie Rosji jako dostawcy gazu do Polski i UE jest wciąż duże, choć maleje dzięki prowadzonym inwestycjom służącym dywersyfikacji. Gazociąg jamalski jest nadal istotny dla bezpieczeństwa dostaw, ale dzięki wprowadzeniu fizycznego rewersu może być on również używany (w ograniczonym zakresie) w przeciwnym kierunku. Dodatkowe argumenty przedstawione przez URE dotyczą stosowania specjalnych przepisów dotyczących „infrastruktury krytycznej” mających zastosowanie do Gaz-System i niektórych udokumentowanych informacji uzasadniających twierdzenie, że Gaz-System jest faktycznie niezależny pod względem wykonywania zadań operatora gazociągu jamalskiego. W związku z tym model NOS zapewnia niezależną eksploatację i rozwój systemu.

Komisja zgadza się z URE, że model NOS, jeśli jest prawidłowo stosowany, powinien stanowić skuteczny środek neutralizacji ryzyka związanego z niepożądanym wpływem państw trzecich na sieć⁶. Komisja przypomina jednakże, że w art. 11 ust. 3 lit. b) określono również obowiązek oceny bezpieczeństwa dostaw w celu zapewnienia, aby fakt, że osoba z państwa trzeciego sprawująca kontrolę nad siecią lub jej właściciel nie stwarzała zagrożenia dla bezpieczeństwa dostaw w państwie, w którym znajduje się sieć lub w całej UE.

Komisja jest zdania, że nie została przeprowadzona prawdziwa ocena ryzyka na podstawie art. 11 ust. 3 dyrektywy w sprawie gazu. W szczególności URE musi ocenić, czy fakt, że Rosja, jako dostawca, i gazociąg jamalski mają kluczowe znaczenie dla: (i) bezpieczeństwa dostaw w Europie i (ii) bezpieczeństwa dostaw w Polsce oraz czy połączenie wspólnej kontroli Gazpromu nad Europolgaz i jego znaczącej pozycji jako dostawcy stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa dostaw. Chociaż niektóre inwestycje na gazociągu jamalskim zrealizowano w przeszłości, fakt ten sam w sobie jest niewystarczający jako gwarancja braku wpływu na bezpieczeństwo dostaw w przyszłości⁷.

⁶ Model NOS, zgodnie z którym właściciel systemu i OSP są rozdzieleni, jest co do zasady bardziej odpowiedni do zapobiegania wpływowi właściciela niż przykładowo model NOS, w którym OSP, będący właścicielem infrastruktury przesyłowej, może być narażony na bezpośredni wpływ w zakresie eksploatacji systemu przez przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo.

⁷ Wytoczne dotyczące takiej oceny są dostępne we wcześniejszych opiniach Komisji w sprawie stosowania art. 11, odnoszących się na przykład do TIGF (https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/2014_097_fr_en.pdf) i DESFA (https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/2014_101_gr_en.pdf).

Mimo iż państwa członkowskie UE są zobowiązane – w związku z ich zobowiązaniami wynikającymi z traktatów UE – do zapewnienia pełnego stosowania i egzekwowania prawa UE, w tym dyrektywy w sprawie gazu, państwa trzecie nie są objęte takimi zobowiązaniami. W związku z tym URE powinien ocenić ryzyko wykonywania praw własnościowych przez Europolgaz lub jego udziałowców, lub któregokolwiek z bezpośrednich lub pośrednich udziałowców w sposób, który mógłby utrudnić lub uniemożliwić Gaz-System lub Europolgaz przestrzeganie unijnych przepisów lub wprowadzałyby sankcje za takie przestrzeganie przepisów.

W związku z tym Komisja zwraca się do URE o rozszerzenie oceny. Ocena musi mieć na celu: po pierwsze – określenie zagrożeń dla bezpieczeństwa dostaw, po drugie – ustalenie, jakie dodatkowe środki zaradcze są niezbędne w celu zapobieżenia tym zagrożeniom. Komisja stoi na stanowisku, że w przypadku wykrycia przez URE zagrożenia URE powinien otrzymać dodatkowe uprawnienia będące koniecznym zabezpieczeniem, np. uprawnienie do zawieszenia prawa głosu Gazpromu w Europolgaz.

IV. WNIOSKI

Na podstawie art. 3 ust. 2 rozporządzenia w sprawie gazu URE uwzględnia w najwyższym stopniu powyższe uwagi Komisji.

Stanowisko Komisji w sprawie tego konkretnego zgłoszenia pozostaje bez uszczerbku dla jej ewentualnego stanowiska wobec krajowych organów regulacyjnych w sprawie wszelkich innych zgłoszonych projektów środków dotyczących certyfikacji lub wobec organów krajowych odpowiedzialnych za transpozycję prawodawstwa UE w zakresie zgodności wszelkich krajowych środków wykonawczych z przepisami UE. Opinia Komisji pozostaje w szczególności bez uszczerbku dla procedur Komisji na podstawie unijnych przepisów w dziedzinie konkurencji.

Komisja opublikuje niniejszy dokument na swojej stronie internetowej. Komisja nie uznaje zawartych w niniejszym dokumencie informacji za poufne. URE może powiadomić Komisję w terminie pięciu dni roboczych od otrzymania niniejszej opinii, że uważa, iż zgodnie z unijnymi i krajowymi przepisami dotyczącymi tajemnicy handlowej niniejszy dokument zawiera informacje poufne, które należałoby usunąć przed publikacją. Należy podać uzasadnienie takiego wniosku.

Sporządzono w Brukseli, dnia 19.3.2015 r.

W imieniu Komisji
Miguel ARIAS CAÑETE
Członek Komisji

